

Leefmilieu
Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
06 41837798
NL26TRIO0788881558
burgernetwerk@leefmilieu.nl
www.leefmilieu.nl

Nieuwsbrief Leefmilieu

Jaargang 21 nummer 3
December 2023

We starten deze laatste Nieuwsbrief van 2023 met de aankondiging van een leuke middag op 28 januari, namelijk de uitreiking van de eerste Marga Jacobs Milieuprijs. Daarnaast schrijven we over de eindresultaten van het project SUSPECT, waar we als Leefmilieu bij betrokken zijn geweest. De andere artikelen gaan over ontwikkelingen die de wenkbrauwen doen fronzen, besluiten die niet te begrijpen zijn. Zo eindigen we de Nieuwsbrief met een verzoek om mee te doen met de oproep een referendum te houden over een mogelijk nieuwe aardgascentrale in Nijmegen, laat uw stem horen als ook u dit een onzalig plan vindt.

De e-mail versie van de Nieuwsbrief wordt kosteloos aan alle belangstellenden toegezonden. U kunt de Nieuwsbrief ook doorsturen en er zo anderen op attent maken. Wilt u ook op de verzendlijst, mail dan naar burgernetwerk@leefmilieu.nl.

U kunt ook lid worden van Leefmilieu; leden zijn voor ons erg belangrijk en een lidmaatschap kost maar 10 euro per jaar.

Inhoud van de Nieuwsbrief

1. 28 januari 2024 uitreiking eerste 'Marga Jacobs Milieuprijs'
2. Afronding SUSPECT project
3. Onzalig plan: ombouw RWE kolencentrales naar biomassa met CO₂-afvang en -opslag
4. EU keurt glyfosaat opnieuw goed: NGO's gaan naar de rechter
5. Biobrandstoffen voor transport is averechtse klimaatmaatregel
6. Teken voor inleidend verzoek referendum 'Geen nieuwe aardgascentrale in Nijmegen'

1. 28 januari 2024 uitreiking eerste 'Marga Jacobs Milieuprijs'

Op zondagmiddag 28 januari (14.30- 17.00 uur) wordt bij *First things first* in de oude HONIG fabriek in Nijmegen de allereerste Marga Jacobs Milieuprijs uitgereikt. Belangstellenden kunnen zich vanaf nu aanmelden om erbij te zijn.

Thema van de dag: **Milieupositivisme in een dramatische wereld, hoe houd je energie?**

De jury zal de prijs uitreiken aan de winnaar en de keuze toelichten. In het programma zullen daarnaast diverse sprekers reflecteren op het thema van de middag. Tevens is er is een muzikale omlijsting en gelegenheid tot napraten.

Meer informatie over het programma volgt binnenkort. Wilt u erbij zijn? Meld u dan zo snel mogelijk aan door een mailtje te sturen aan burgernetwerk@leefmilieu.nl

2. Afronding SUSPECT project

Op 1 november 2023 vond in Amersfoort het slotsymposium van het SUSPECT project plaats, een project waar Leefmilieu in de klankbordgroep zat. SUSPECT staat voor *Support Tools for Risk-based Prioritization and Control of Contaminants of Emerging Concern*.

In dit project zijn nieuwe instrumenten ontwikkeld om de aanwezigheid en effecten van gifstoffen in water te voorspellen; zowel in de stad als op het platteland. Tijdens het slot symposium werden deze nieuwe instrumenten gepresenteerd aan de hand van een studie in het stroomgebied van de rivier de Eem. Deze studie bevestigde 2 belangrijke conclusies:

1. De waterkwaliteit in een stroomgebied kan gedurende het jaar worden voorspeld als bekend is welke stoffen in welke hoeveelheden binnen dit gebied worden gebruikt; hetgeen nauw samenhangt met het landgebruik. Voor twee typen stoffen en landgebruik is in SUSPECT aangetoond dat dit goed werkt, namelijk voor medicijnresten in stedelijke gebieden en voor veterinaire medicijnen in de veeteelt. Dat is betekenisvol, omdat voorspeld kan worden of het watersysteem deze gifstoffen aankan.
2. De waterbeheerder kan aan de hand van de SUSPECT-werkwijze vaststellen welke bronnen bijdragen aan de toxische druk; en, als de toxische druk ergens te hoog wordt, welke maatregelen het meest effectief zullen zijn. Zo kan de waterbeheerder de bedreigingen voor de waterkwaliteit in kaart brengen. Daarna kan de waterbeheerder, samen met de regionale belanghebbenden, de meest effectieve maatregelen nemen om te voorkomen dat de waterkwaliteit wordt aangetast of om deze gericht verbeteren.

Zie voor meer informatie: <http://tinyurl.com/SUSPECT-slot>

Lees ook het verslag van de dag en de presentatie op: <http://tinyurl.com/SUSPECT-presentaties>

3. Onzalig plan: ombouw RWE kolencentrales naar biomassa met CO₂-afvang en -opslag

RWE, het grootste energiebedrijf in Nederland, is dit najaar gestart met de milieu-procedure om haar twee kolencentrales Amer en Eemshaven om te bouwen naar 100% biomassaverbranding met CO₂-afvang en -opslag (BECCS: Bioenergy with Carbon Capture and Storage). De nog op te stellen milieu-effectrapportages dienen als milieuraapport bij de in te dienen vergunningaanvragen. Met dit initiatief spant RWE het paard achter de wagen. Uit vele studies blijkt dat BECCS een valse belofte is en desastreuus voor klimaat en biodiversiteit. De technologie is onbewezen, peperduur, stoot CO₂ uit en is zeer schadelijk voor bossen en natuur. RWE wil in de kolencentrale Eemshaven jaarlijks 6 miljoen ton biomassa verbranden, en in de kolencentrale Amercentrale jaarlijks 2.5 miljoen ton. In totaal 8.5 miljoen ton. Uitgaande van hout als biomassa zou het gehele Nederlandse bos in ruim 4 jaar zijn kaalgekapt en opgestookt.

Per saldo geen afvang van CO₂

Wetenschappers geven aan dat de zogenaamde 'klimaatmaatregel BECCS' juist CO₂ uitstoot in plaats van afvangt. Zo gaf wetenschapper dr. Tim Searchinger van de Princeton Universiteit (VS) tijdens het Rondetafelgesprek biomassa op 15 juni jl in de Tweede Kamer dit nogmaals aan. Bij BECCS ziet de energiesector met opzet een aantal grote CO₂-emissies over het hoofd. Daardoor wordt biomassaverbranding met CO₂-afvang en opslag volledig ten onrechte CO₂-negatief genoemd.

BECCS is een poging van energiebedrijven om hun kolen- en energiecentrales op biomassa te blijven stoken, en daarvoor subsidies op te strijken. Klimaatsubsidies dienen niet aan biomassaverbranding of aan BECCS te worden uitgegeven maar aan échte duurzame energie zoals wind- en zonne-energie, en aan energiebesparing.

Artikel over BECCS in artikel van FERN (Engels): <http://tinyurl.com/BECCS-6>

Link position paper Tim-Searching: <http://tinyurl.com/Tim-positie>

4. EU keurt glyfosaat opnieuw goed: NGO's gaan naar de rechter

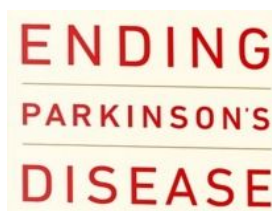
Na een stevige lobby van de chemische industrie en boerenorganisaties geeft de EU voor nog eens 10 jaar toestemming voor het gebruik van het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat. Deze toestemming is zwaar omstreden omdat wetenschappelijke studies een verband aantonen tussen glyfosaat en verschillende gezondheidsproblemen, waaronder kanker, doodgeboorten, misvormingen, autismespectrumstoornissen en de ziekte van Parkinson. Ook is aangetoond dat glyfosaat negatieve effecten heeft op bodemleven, waterkwaliteit en biodiversiteit. Daarmee is het besluit ook in strijd met de bestrijdingsmiddelenwetgeving van de EU, die prioriteit geeft aan de bescherming van gezondheid en biodiversiteit boven economische belangen.

Redenen te over voor een aantal NGO's (PAN Europe, Générations Futures, Global2000, PAN Duitsland en PAN Nederland) om de goedkeuring van glyfosaat aan te vechten bij het Europese Hof van Justitie. Hiermee hopen zij te bewijzen dat de hernieuwde goedkeuring van glyfosaat niet in overeenstemming is met de EU pesticidenverordening.

**Pesticide
Action
Network**
Europe

Voorafgaand aan de stemming over de hernieuwde toelating van glyfosaat riepen al tal van wetenschappers en maatschappelijke organisaties in Europa op om tegen te stemmen. Zo stuurden in Nederland 159 wetenschappers een brandbrief aan de betrokken ministers om tegen de verlengde toelating van glyfosaat te stemmen. In deze brandbrief werd onder meer een duidelijk verband gelegd tussen glyfosaat en de ziekte van Parkinson. Ook sprak onze Tweede Kamer zich voorafgaand aan de stemming uit tegen een verlenging van de toelating van glyfosaat. Desondanks stemde de Nederlandse vertegenwoordiging niet tegen het voorstel, maar onthield zich van stemming. Helaas woog ook hier het belang van de agro-industrie zwaarder dan dat van de volksgezondheid en het milieu.

Lees hier het persbericht van de NGO's: <http://tinyurl.com/PAN-glyf>

Lees hier de brandbrief van de 159 wetenschappers: <http://tinyurl.com/brandbrief-glyf>

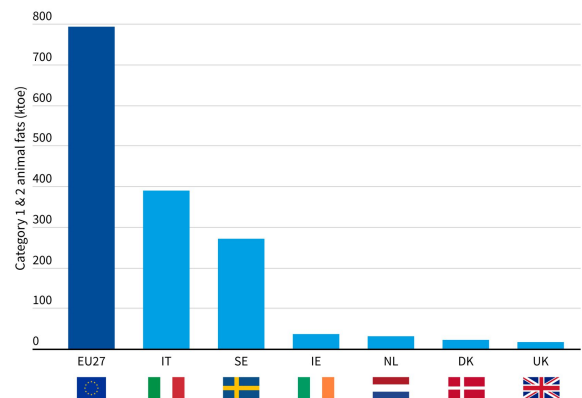
5. Biobrandstoffen voor transport is averechtse klimaatmaatregel

Zogenaemde transportbiobrandstoffen worden als vervanger voor fossiele brandstoffen voor vervoer ingezet. Deze klimaatmaatregel is het paard achter de wagen. Transportbiobrandstoffen worden gemaakt van plantaardig of dierlijk materiaal. Het gaat bijvoorbeeld om palmolie- en sojarestafval, koolzaad, maïs en tarwe, afvalvet uit slachthuizen en gebruikt frituurvet.

Biobrandstof uit palmolie en sojaolie is vanaf 1 januari 2022 wettelijk uitgesloten. Reden hiervoor is dat voor de aanleg van sojavelen en palmolieplantages regenwoud wordt gekapt. Biobrandstof uit soja en palmolie is daardoor beduidend slechter voor het klimaat dan fossiele brandstof. Om landbouwgrond te verkrijgen, worden mensen van hun land verjaagd. Leefgebieden van bedreigde diersoorten zoals de orang-oetan, worden steeds kleiner. De uitfasering van palmolie en sojaolie als energiegewassen geldt helaas niet voor andere voedselgewassen zoals koolzaad, suikerriet, mais of tarwe. Voor deze gewassen is zoveel landbouwgrond nodig, dat ook hiervoor regenwoud wordt gekapt. Transportbiobrandstoffen uit voedselgewassen zijn daardoor bijna 2 keer schadelijker voor het klimaat dan de fossiele variant. Herbebossing van land is beter voor het klimaat, dan het telen van gewassen voor biobrandstoffen. Dat haalt meer CO2 uit de lucht dan de CO2-uitstoot die door het gebruik van de biobrandstof wordt bespaard.

Op 28 november jl. maakte een vliegtuig van Virgin Atlantic Airways de eerste transatlantische vlucht op pure biobrandstof. Transport & Environment (T&E) berekende dat voor zo'n vlucht het afvalvet van 8.800 geslachte varkens nodig is. Zo wordt de intensieve varkenshouderij in stand gehouden. Bovendien maken andere sectoren al gebruik van deze dierlijke 'reststromen'. Als deze nu ingezet worden als biobrandstof dreigt de zeep- en diervoedingsector over te stappen op onder meer palmolie. Dit heeft tot gevolg méér CO2-uitstoot in plaats van minder. Ook biobrandstof uit gebruikte frituurolie heeft forse nadelen. Veel van de gebruikte frituurolie komt uit China. Dit heeft indirecte CO2-effecten tot gevolg, doordat de Chinezen voor hun eigen verbruik overschakelen op palmolie. Afvalvet en afgewerkte frituurolie als input voor biobrandstof blijken ook fraudegevoelig in de praktijk, omdat er veel geld mee valt te verdienen. Het gebruik van biobrandstoffen uit plantaardig en dierlijk materiaal is een valse klimaatoplossing die de overstap naar duurzaam vervoer blokkeert. Overheidsbeleid dient in te zetten op minder en schoner vervoer, minder vliegen, minder met grondstoffen over de wereld slepen, beter openbaar vervoer, fietsvriendelijke steden en elektrische (deel-)voertuigen.

Consumption of animal fats in biofuels

Source: EU SHARES data and UK Department for transport, 2021

Meer over biobrandstoffen in Europa (Engels artikel): <http://tinyurl.com/biofuel-fat>

6. Teken voor inleidend verzoek referendum 'Geen nieuwe aardgascentrale in Nijmegen'

Tegengas Nijmegen wil een referendum om de bouw van een nieuwe aardgascentrale in Nijmegen te voorkomen. De Gemeenteraad van Nijmegen behandelt op 31 januari 2024 het bestemmingsplan waarin de bouw wordt toegestaan.

Uiterlijk 24 januari om 12:00 uur moeten 850 handtekeningen binnen zijn voor een inleidend verzoek. Alle kiesgerechtigde inwoners van Nijmegen mogen tekenen. Dat kan online via de website <https://tegengasnijmegen.nl/>. Via de knop op de website kom je op de website van de gemeente. Daar kun je ondertekenen.

Teken het inleidend verzoek